

Diskrimination, sexisme og chikane

Notatet indeholder oversigter over de studerendes besvarelser på en række spørgsmål vedrørende diskrimination, sexisme og chikane fra Danmarks Studieundersøgelse - Studenterundersøgelsen i 2023¹.

Aarhus Universitet (AU) har gennem flere år undersøgt temaerne diskrimination, mobning og chikane (herunder sexchikane).

De fremlagte resultater i dette notat er præsenteret på et overordnet niveau og vil blive vist i tabelform for hele AU samt opdelt på fakulteter. Resultaterne indgår desuden, i den undervisningsmiljøvurdering (UMV) AU gennemfører hvert 3. år. Den næste UMV påbegyndes i foråret 2024.

Diskrimination, vold og trusler

Under overskriften 'Diskrimination, vold og trusler' vises respondenternes svar på flg. spørgsmål (jf. tabel 1a-1d):

I hvilket omfang er du inden for de sidste 12 måneder blevet udsat for følgende på din nuværende uddannelse:

- Fået stødende, grove eller nedladende kommentarer
- Blevet forskelsbehandlet (f.eks. seksuel orientering, religion, køn, etnicitet, handicap)
- Blevet ruet med vold eller oplevet truende adfærd
- Blevet slået, skubbet, sparket etc.

91% svarer, at de 'aldrig' har oplevet at få stødende, grove eller nedladende kommentarer ifm. deres nuværende uddannelse inden for de seneste 12 måneder (jf. tabel 1a). 2% (171 respondenter) vurderer, at de har oplevet 'dagligt, ugentligt eller månedligt' at få stødende, grove eller nedladende kommentarer ifm. deres nuværende uddannelse og 8% har oplevet det – men sjældnere.

Tabel 1a: "Fået stødende, grove eller nedladende kommentarer", AU og fakultetsniveau (2023)

Fakultet	Dagligt	Ugentligt	Månedligt	Sjældnere	Aldrig
AR	0%	0%	1%	7%	92%
Aarhus BSS	0%	0%	1%	8%	91%
HE	0%	0%	1%	8%	91%
Nat	0%	1%	1%	9%	89%
Tech	0%	0%	2%	9%	89%
Hovedtotal	0%	0%	1%	8%	91%

n= AU (10.723), AR (3.430), BSS (2.999), HE (1.941), Nat (1.129), Tech (1.224). 'Ønsker ikke at svare' er ikke medtaget i beregningerne.

Når resultaterne deles op på typen af uddannelse, viser det, at 91% af respondenterne fra en akademisk bachelor- eller kandidatuddannelse svarer, at de 'aldrig' har oplevet at få stødende, grove

¹ Danmarks Studieundersøgelse - Studenterundersøgelsen gennemføres af Uddannelses og forskningsministeriet hvert andet år. Undersøgelsen består af en række delelementer, herunder Læringsbarometer (som afdækker de studerendes oplevelser af læringsmiljøet på deres uddannelse og egne tilgange til læring), Uddannelseszoom (digitalt optagelsesværktøj, hvor de studerende kan sammenligne uddannelser) og Undervisningsmiljø (i regi af Dansk Center for Undervisningsmiljø) og institutionsspecifikke spørgsmål. For mere information om studenterundersøgelsen se SMU's hjemmeside <https://studerende.au.dk/studiemiljo/>.

eller nedladende kommentarer. På professionsbacheloruddannelserne er det 88% af respondenterne, der 'aldrig' oplever det. Der er ikke fundet kønsforskelle, men der ses en forskel mellem danske og internationale studerende. 87% af de internationale respondenter svarer, at de 'aldrig' har oplevet at få stødende, grove eller nedladende kommentarer. Det gælder for 91% af de danske.

Ser man på andelen af respondenter, der har oplevet forskelsbehandling (f.eks. pga. seksuel orientering, religion, køn, etnicitet, handicap) ifm. deres nuværende uddannelse inden for de seneste 12 måneder, fremgår det, at 88% 'aldrig' har oplevet det, 3% (334 respondenter) har oplevet det 'månedligt, ugentligt eller dagligt', og 9% har oplevet det men 'sjældnere'.

Tabel 1b: "Forskelsbehandlet (f.eks. seksuel orientering, religion, køn, etnicitet, handicap)", AU og fakultetsniveau (2023)

Fakultet	Dagligt	Ugentligt	Månedligt	Sjældnere	Aldrig
AR	0%	1%	1%	9%	89%
Aarhus BSS	1%	1%	2%	9%	87%
HE	0%	1%	1%	11%	87%
Nat	1%	1%	2%	9%	87%
Tech	0%	1%	2%	10%	86%
Hovedtotal	0%	1%	2%	9%	88%

n= AU (10.687), AR (3.411), BSS (2.989), HE (1.940), Nat (1.127), Tech (1.220). 'Ønsker ikke at svare' er ikke medtaget i beregningerne.

Der ses forskel på svarfordelingen blandt de danske og de internationale studerende. Hvor 89% af de danske respondenter svarer, at de 'aldrig' har oplevet at blive forskelsbehandlet (f.eks. pga. seksuel orientering, religion, køn, etnicitet, handicap), gælder det for 78% af de internationale respondenter. Der ses også en om end mindre forskel på køn, hvor 90 % af de mandlige respondenter svarer, at de aldrig har oplevet forskelsbehandling (f.eks. pga. seksuel orientering, religion, køn, etnicitet, handicap) ifm. deres nuværende uddannelse inden for de seneste 12 måneder, det gælder for 86% af de kvindelige respondenter.

De studerende blev også spurgt, om de er blevet udsat for trusler om vold eller har oplevet truende adfærd, og her svarer flere end 99% af respondenterne, at de 'aldrig' har oplevet at været udsat for *hverken* trusler om vold eller truende adfærd *eller* er blevet slået, skubbet eller sparket ifm. deres nuværende uddannelse inden for de seneste 12 måneder. 1% af respondenterne - svarende til 143 studerende - har svaret, at de (dagligt, ugentligt, månedligt eller sjældnere) har været udsat for trusler om vold eller har oplevet truende adfærd (jf. tabel 1c), og 86 studerende har svaret, at de er blevet slået, skubbet eller sparket ect. (jf. tabel 1d).

Tabel 1d: "Truet med vold eller oplevet truende adfærd", AU og fakultetsniveau (2023)

Fakultet	Dagligt	Ugentligt	Månedligt	Sjældnere	Aldrig
AR	0%	0%	0%	1%	99%
Aarhus BSS	0%	0%	0%	1%	98%
HE	0%	0%	0%	1%	99%
Nat	0%	0%	0%	2%	98%
Tech	0%	0%	0%	1%	99%
Hovedtotal	0%	0%	0%	1%	99%

n= AU (10.739), AR (3.434), BSS (3.004), HE (1.945), Nat (1.130), Tech (1.226). 'Ønsker ikke at svare' er ikke medtaget i beregningerne.

Tabel 1e: "Slået, skubbet, sparket etc.", AU og fakultetsniveau (2023)

Fakultet	Dagligt	Ugentligt	Månedligt	Sjældnere	Aldrig
AR	0%	0%	0%	0%	100%
Aarhus BSS	0%	0%	0%	1%	99%
HE	0%	0%	0%	1%	99%
Nat	0%	0%	0%	1%	99%
Tech	0%	0%	0%	1%	99%
Hovedtotal	0%	0%	0%	1%	99%

n= AU (10.738), AR (3.437), BSS (3.001), HE (1.943), Nat (1.130), Tech (1.227). 'Ønsker ikke at svare' er ikke medtaget i beregningerne.

Eftersom talstørrelserne er meget små, fremhæves der ikke forskelle i de undersøgte baggrundsvariable i notatet.

Hvor blev de studerende udsat for diskrimination, vold og trusler?

De studerende, der har svaret, at de er blevet udsat for diskrimination, vold og trusler, blev spurgt om, hvor de er blevet udsat for dette (jf. tabel 1e).

I forhold til *stødende, grove eller nedladende kommentarer* har 53% svaret, at det har fundet sted på uddannelsesstedet og/eller i andre studierelevante sammenhænge. I forhold til at opleve *forskelsbehandling (f.eks. pga. seksuel orientering, religion, køn etnicitet, handicap)* svarer hhv. 65% og 47%, at det har fundet sted på uddannelsesstedet og/eller i andre studierelevante sammenhænge.

I forhold til *trusler om vold eller truende adfærd* svarer lidt over en tredjedel (54%), at det har foregået i andre studierelevante sammenhænge, 25% svarer, at det har fundet sted på uddannelsen, og 16% svarer, at det har fundet sted digitalt.

Når man ser på svarfordelingen i forhold til at blive *slået, skubbet, sparket etc.*, svarer 65%, at det er foregået i andre studierelevante sammenhænge, og 39%, at det er foregået på uddannelsesstedet.

Det skal bemærkes, at særligt ift. spørgsmålet om '*trusler om vold eller truende adfærd*' og '*blevet slået, skubbet, sparket etc*' er der en stor del af de studerende, der vælger svarkategorien '*ønsker ikke at svare*' ift. hvor de har oplevet dette. Det drejer sig om 41% af dem, der svarer, at de har oplevet at blive '*slået, skubbet, sparket etc*' og 34% af dem, der svarer, at de har oplevet at blive udsat for '*trusler om vold eller truende adfærd*'.

1e. Hvor blev du udsat for diskrimination, vold og trusler, AU (2023)

Hvor er du inden for de sidste 12 måneder blevet udsat for følgende på din nuværende uddannelse (du kan sætte flere krydser)	På uddannelsesstedet	I andre studie-relevante sammenhænge	Digitalt	n
Fået stødende, grove eller nedladende kommentarer	53%	53%	13%	785
Forskelsbehandlet (f.eks. på grund af seksuel orientering, religion, køn, etnicitet, handicap)	65%	47%	8%	1.037
Truet med vold eller oplevet truende adfærd	25%	54%	16%	95
Slået, skubbet, sparket etc.	39%	65%		51

Note: Procenterne summerer ikke til 100 %, dels kan hver respondent svare bekræftende på flere udsagn ligesom svarkategorien 'ønsker ikke at svare', ikke er medtaget i beregningerne.

Hvem udsatte de studerende for diskrimination, vold og trusler?

De studerende, der har svaret, at de er blevet udsat for diskrimination, vold og trusler inden for de seneste 12 måneder, blev spurgt om, hvem der udsatte dem for dette.

Tabel 1f: Hvem har udsat dig for diskrimination, vold og trusler, AU (2023)

Hvem har inden for de sidste 12 måneder udsat dig for følgende på din nuværende uddannelse: (du kan sætte flere krydser)	Medstuderende	Undervisere	Adm. ansatte	Personer på mit praktiksted	Andre	n
Fået stødende, grove eller nedladende kommentarer	71%	17%	3%	7%	13%	829
Forskelsbehandlet (f.eks. på grund af seksuel orientering, religion, køn, etnicitet, handicap)	52%	43%	7%	8%	15%	1.065
Truet med vold eller oplevet truende adfærd	45%	5%	9%	7%	23%	111
Slået, skubbet, sparket etc.	55%	5%	13%	9%	24%	55

Note: Procenterne summerer ikke til 100%, dels kan hver respondent svare bekræftende på flere udsagn, dels svarkategorien 'ønsker ikke at svare', ikke er medtaget i beregningerne.

71% af de respondenter, der har oplevet at få stødende, grove eller nedladende kommentarer har svaret, at det er deres medstuderende, der har udsat dem for dette. 17% har svaret underviserne, og 13% har svaret andre. I forhold til forskelsbehandling (f.eks. pga. seksuel orientering, religion, køn, etnicitet, handicap) svarer 52%, at det er medstuderende, der har udsat dem for dette, 43% svarer underviserne, og 15% svarer andre.

I forhold til at have oplevet trusler om vold eller truende adfærd eller have været udsat for at blive slået, skubbet, sparket er de hyppigste kategorier 'Medstuderende' og 'Andre', jf. tabel 1f. Det skal tilføjes, at der også ifm. dette spørgsmål er en vis andel, der ikke ønsker at besvare spørgsmålet – det gælder for 47 respondenter ift. 'trusler om vold eller truende adfærd' og 31 respondenter ift. spørgsmålet om 'blevet slået, skubbet, sparket etc'.

Sexisme

Under sexisme vises respondenternes svar på flg. spørgsmål (jf. tabel 2a-2c).

I hvilket omfang er du inden for de sidste 12 måneder blevet udsat for følgende under din nuværende uddannelse:

- Dit udseende eller køn er blevet kommenteret på en måde, du fandt ubehagelig eller stødende
- Udsat for uønsket seksuel opmærksomhed (f.eks. kommentarer, uønskede fysiske berøringer eller kys)
- Blevet rørt ved, omfavnet eller kysset på en måde, du ikke ønskede

For samtlige tre spørgsmål ses mindre forskelle på svarfordelinger på køn, uddannelsesniveauer eller om respondenter er dansk eller international studerende.

Vedr. køn skal det bemærkes, at det er studerende fra begge køn, der svarer, at de er blevet udsat for sexisme eller uønsket seksuel opmærksomhed. Det gælder for samtlige spørgsmål under denne overskrift. Der er dog en tendens til, at lidt flere kvindelige respondenter oplever at have været udsat for sexisme end de mandlige respondenter.

Tabel 2a: Dit udseende eller køn er blevet kommenteret på en måde, du fandt ubehagelig eller stødende, AU og fakultetsniveau (2023)

Fakultet	Dagligt	Ugentligt	Månedligt	Sjældnere	Aldrig
AR	0%	0%	1%	8%	91%
Aarhus BSS	0%	1%	1%	9%	89%
HE	0%	0%	1%	9%	89%
Nat	0%	1%	2%	8%	90%
Tech	0%	0%	2%	8%	89%
Hovedtotal	0%	0%	1%	8%	90%

n= AU (10.707), AR (3.425), BSS (2.997), HE (1.935), Nat (1.127), Tech (1.223). 'Ønsker ikke at svare' er ikke medtaget i beregningerne.

90 % af respondenterne svarer, at de inden for de seneste 12 måneder 'aldrig' har oplevet, at deres udseende eller køn er blevet kommenteret på en måde de fandt ubehagelig eller stødende. Knap 2% (196 respondenter) svarer, at de har oplevet det 'dagligt, ugentligt eller månedligt,' og 8% (879) respondenter har oplevet det men sjældnere.

Tabel 2b: Udsat for uønsket seksuel opmærksomhed (f.eks. kommentarer, uønskede fysiske berøringer eller kys), AU og fakultetsniveau (2023)

Fakultet	Dagligt	Ugentligt	Månedligt	Sjældnere	Aldrig
AR	0%	0%	0%	4%	96%
Aarhus BSS	0%	0%	1%	6%	92%
HE	0%	0%	1%	7%	92%
Nat	0%	0%	1%	6%	93%
Tech	0%	0%	1%	5%	94%
AU	0%	0%	1%	5%	94%

n= AU (10.705), AR (3.425), BSS (2.992), HE (1.941), Nat (1.127), Tech (1.220). 'Ønsker ikke at svare' er ikke medtaget i beregningerne.

94% af respondenterne svarer, at de inden for de seneste 12 måneder 'aldrig' har været udsat for uønsket seksuel opmærksomhed (f.eks. kommentarer, uønskede fysiske berøringer eller kys). 1,1% (svarende til 121 respondenter) har oplevet uønsket seksuel opmærksomhed 'månedligt' eller oftere, og 5% (svarende til 570 respondenter) har oplevet det 'sjældnere' (jf. tabel 2b).

2c: Blevet rørt ved, omfavnet eller kysset på en måde, du ikke ønskede, AU og fakultetsniveau (2023)

Fakultet	Dagligt	Ugentligt	Månedligt	Sjældnere	Aldrig
AR	0%	0%	0%	3%	97%
Aarhus BSS	0%	0%	1%	4%	95%
HE	0%	0%	1%	4%	95%
Nat	0%	0%	0%	6%	94%
Tech	0%	0%	1%	3%	96%
AU	0%	0%	0%	4%	95%

n= AU (10.722), AR (3.429), BSS (2.999), HE (1.940), Nat (1.131), Tech (1.223). 'Ønsker ikke at svare' er ikke medtaget i beregningerne.

95% af respondenterne svarer, at de 'aldrig' inden for de seneste 12 måneder under deres nuværende uddannelse har været udsat for at blive rørt ved, omfavnet eller kysset på en måde, de ikke ønskede (jf. tabel 2c). 0,6 % (65 respondenter) svarer, at de har oplevet dette 'dagligt, ugentligt eller månedligt' og knap 4 % (424 respondenter) svarer, at de har oplevet det – men 'sjældnere'.

Hvor blev de studerende udsat for sexismen?

Blandt de respondenter, der har oplevet at være udsat for sexismen, svarer langt de fleste, at det har fundet sted 'i andre studierelevante sammenhænge' efterfulgt af 'på uddannelsesstedet', jf. tabel 2d nedenfor.

Tabel 2d Hvor blev du udsat for sexismen, AU (2023)

Hvor er du inden for de sidste 12 måneder blevet udsat for følgende på din nuværende uddannelse (du kan sætte flere krydser)	På uddannelsesstedet	I andre studierelevante sammenhænge	Digitalt	n
Dit udseende eller køn er blevet kommenteret på en måde, du fandt ubehagelig eller stødende	46%	60%	7%	872
Udsat for uønsket seksuel opmærksomhed (f.eks. kommentarer, uønskede fysiske berøringer eller kys)	28%	73%	8%	568
Blevet rørt ved, omfavnet eller kysset på en måde, du ikke ønskede	29%	78%		370

Note: Procenterne summerer ikke til 100%, dels kan hver respondent svare bekræftende på flere udsagn, dels svarkategorien 'ønsker ikke at svare', ikke er medtaget i beregningerne.

Hvem har udsat dig for sexismen?

66% af respondenterne svarer, at det er medstuderende, der har kommenteret på deres udseende eller køn på en måde, de fandt ubehagelig eller stødende, 16% svarer underviserne og 18% andre.

På de efterfølgende spørgsmål vedr. hhv. *uønsket seksuel opmærksomhed (f.eks. kommentarer, uønskede fysiske berøringer eller kys og/eller blevet rørt ved, omfavnet eller kysset på en måde, du*

ikke ønskede svarer over 70% af respondenterne, at det er medstuderende, der har udsat dem for det og 19% svarer andre jf. tabel 2e.

Tabel 2e: Hvem har udsat dig for sexisme, AU (2023)

Hvem har inden for de sidste 12 måneder udsat dig for følgende på din nuværende uddannelse: (du kan sætte flere krydser)	Medstuderende	Undervisere	Adm. ansatte	Personer på mit praktiksted	Andre	N
Dit udseende eller køn er blevet kommenteret på en måde, du fandt ubehagelig eller stødende	66%	16%	2%	9%	18%	882
Udsat for uønsket seksuel opmærksomhed (f.eks. kommentarer, uønskede fysiske berøringer eller kys)	72%	7%	2%	7%	19%	589
Blevet rørt ved, omfavnet eller kysset på en måde, du ikke ønskede	75%	4%	1%	4%	19%	405

Note: Procenterne summerer ikke til 100%, dels kan hver respondent svare bekræftende på flere udsagn, dels svarkategorien 'ønsker ikke at svare', ikke er medtaget i beregningerne.

FAKTA om 2023-undersøgelsen:

AU's studiemiljøundersøgelse baserer sig på data indsamlet af Uddannelses- og forskningsministeriet og Aarhus Universitet. Undersøgelsens resultater danner bl.a. grundlag for universitetets undervisningsmiljøvurdering, der gennemføres hvert 3. år.

Undersøgelsen gennemføres i en 2-årig kadence og er senest gennemført i efteråret 2023.

Spørgeskemaet er udsendt til 31.578 fuldtidsstuderende på Aarhus Universitet og 10.800 har responderet på undersøgelsen, hvilket giver en overordnet svarprocent på 34,2%

For yderligere information om undersøgelsens anvendelse, gennemførelse, svarprocenter og metode henvises til ([LINK](#) Methodenotat SMU-hjemmesiden)